

Historia Industrial i del Treball

Codi: 102462

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501573 Economia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Anna Maria Aubanell Jubany

Correu electrònic: Anna.Aubanell@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

HISTORIA ECONÒMICA MUNDIAL

Objectius

El curs es dedica a l'anàlisi del procés de creixement econòmic a llarg termini des d'una perspectiva comparada, amb especial atenció a la indústria i al paper del treball en aquest procés.

Competències

- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
- Contextualitzar els problemes econòmics en termes històrics
- Demostrar que es coneixen les interrelacions entre les diferents economies, el paper de les institucions econòmiques internacionals, la seva evolució i les conseqüències que es poden derivar per a una empresa.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
- Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de forma integrada els fluxos físics, financers i migratoris de l'economia, a partir de diferents experiències històriques.
2. Analitzar els mercats de treball i els fluxos internacionals de treballadors en les diferents fases del creixement econòmic contemporani.
3. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
4. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
5. Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
6. Descriure l'evolució històrica dels factors estratègics que determinen el desenvolupament i la localització de la indústria.
7. Identificar els problemes dels agents econòmics a partir de diferents experiències històriques.
8. Identificar les principals causes que han possibilitat, històricament, períodes d'estabilitat econòmica, recessió i crisi, a escala regional, nacional i internacional.
9. Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
10. Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
11. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
12. Reconèixer els principals problemes socials, econòmics i institucionals a què s'enfronten els països en vies de desenvolupament.
13. Relacionar finances i política, en les diferents fases del creixement econòmic contemporani.
14. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
15. Sintetitzar les diferents experiències de desenvolupament econòmic, a escala regional, nacional i internacional.
16. Situar, amb perspectiva històrica, les noves experiències d'industrialització als països en vies de desenvolupament.
17. Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
18. Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.
19. Valorar els aspectes tecnològics, organitzatius i espacials dels processos d'industrialització.

Continguts

PROGRAMA

1. Localització industrial i creixement econòmic

- 1.1. El paper de la indústria en el creixement econòmic.
- 1.2. La dinàmica històrica de la localització industrial.
- 1.3. Geografia i tipologia de les regions industrials.

2. Trajectòria del procés d'industrialització

- 2.1. Tendències a llarg termini: cicles de l'economia real i crisis industrials.
- 2.2. Ritmes i pautes de la productivitat.
- 2.3. Terciarització de l'economia i societats "post industrials".

3. Industrialització i sector exterior.

- 3.1. Exportacions industrials i integració dels mercats (una visió a llarg termini)
- 3.2. Comerç exterior, dotació de recursos i productivitat del treball.
- 3.3. La creixent "industrialització" del comerç internacional.

4. Població, activitat i industrialització

- 4.1. La relació entre industrialització i règim demogràfic modern.
- 4.2. Sectorialització econòmica i model de Fisher-Clark.
- 4.3. Fluxos migratoris interns i internacionals.
- 4.4. Força de treball, capital humà i ocupació.

5. L'organització del treball industrial en el segle XX

- 5.1. L'Organització Científica del Treball
- 5.2. Fordisme, treball en cadena i producció industrial en massa
- 5.3. Toyotisme i robotització

6. Globalització i nova organització mundial del treball: informalització, deslocalització, precarització

- 6.1. Desregulació de les condicions de treball
- 6.2. La innovació tecnològica provoca desocupació?

Metodologia

Classes magistrals que els alumnes han de preparar amb els materials indicats per les professores.

Exercicis pràctics realitzats a classe.

Lectura dels treballs recomenats per les professores i d'altres complementaris que es distribuïran a classe.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases magistrals	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tipus: Supervisades			
tutories	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Estudi	92	3,68	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Avaluació

L'avaluació consistirà en un assaig i la seva presentació oral (el pes serà d'un 35% de la nota final), un examen parcial (30%) i un examen final (35%).

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exàmens parcials, exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." **Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)**

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document **Sol·licitud reprogramació prova** https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/reprogramacio-proves

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. Dela mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Procés de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." **Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB).** Els estudiants i les estudiantes han de haver obtingut una **qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.**

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0". **Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)**

L'alumne(a) obtindrà la qualificació de "No avaluable" sempre i quan no s'hagi presentat a cap prova que tingui un pes superior a 1/3 de la nota final."

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assaig i Presentació oral	35%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Examen final	35%	2	0,08	1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19
Examen parcial	30%	2	0,08	1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19

Bibliografía

Anderton, R.; Brenton, P.; Whalley, J. (ed) (2006) *Globalisation and the labour market: trade, technology and less-skilled workers in Europe and in US*. London: Routledge.

Aerts, E. & Eichengreen, B. (eds) (1990), *Unemployment and underemployment in historical perspective*, Leuven U. Press. Betrán, Concha & Pons, Mª Ángeles, (2005) ¿Fue/ Es la globalización causa de la desigualdad salarial?, *Cuadernos Económicos del ICE*, 70, 97-126.

Chandler, Jr., A.: "Fundamentos tecnológicos y organizativos de la moderna empresa multinacional industrial: la dinámica de la ventaja competitiva", en A. Teichova, M. Lévy-Leboyer y H. Nussbaum (comps.): *Empresas multinacionales, finanzas, mercados y gobiernos en el siglo XX*, Madrid, Ministerio de Trabajo, 1990, pp. 47-77.

Coriat, Benjamín (1982), *El Taller y el cronómetro : ensayo sobre el taylorismo, el fordismo y la producción en masa*, Siglo XXI.

Dehesa, G. de la: "En defensa de la industria", *Boletín Económico de ICE*, 2272 (18/24 de marzo de 1991), pp. 950-952. Goldin, Claudia (2006), The Quiet Revolution That Transformed Women's Employment, Education, and Family, *The American Economic Review*, Vol. 96, No. 2 (May, 2006), pp. 1-21.

Kamata, Satoshi (1993), *Toyota i Nissan: l'altra cara de la productivitat japonesa: el punt de vista dels treballadors*, Barcelona, CCOO (trad. de Japan, *L'envers du miracle*, 1983) Ohno, Taiichi (2000), *El Sistema de producción Toyota: más allá de la producción a gran escala*. Gestión.

Landes, David S. (1979), *Progreso tecnológico y revolución industrial*, Madrid, Tecnos.

Mokyr, Joel (1993) *La palanca de la riqueza: creatividad tecnológica y progreso económico*, Madrid, Alianza. North, D.C. [1955] (1992): "Teoría de la localización y desarrollo económico regional", *Cuadernos Aragoneses de Economía*, 3, 2, pp. 357-376.

Piore, M. J. (1979), *Birds of passage: migrant labor and industrial societies*. Cambridge Univ. Press.

Rosemberg, N.: "Incertidumbre y cambio técnico", *Revista de Historia Industrial*, 6 (1994), pp. 11-30.

Rothwell, R.: "Innovaciones tecnológicas y ciclos largos en el desarrollo económico", *Economía Industrial*, 240 (1984), pp. 97-110.

Thompson, Edward P. (1967), "Time, work discipline and industrial capitalism", *Past and Present*, 38, 56-97.

Tortella, Gabriel (1992): "La historia económica de España en el siglo XIX: un ensayo comparativo en los casos de Italia y Portugal", en L. Prados de la Escosura y V. Zamagni, eds.: *El desarrollo económico de la Europa del Sur: España e Italia en perspectiva histórica*, Madrid, Alianza, pp. 70-78.